

รายวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

รหัสวิชา ว21101

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง การตรวจสอบความบริสุทธิ์
ของสารในชีวิตประจำวัน

ครูผู้สอน

ครูวรกันต์

รักพงษ์

ครูอลงกรณ์

สุวรรณเพชร

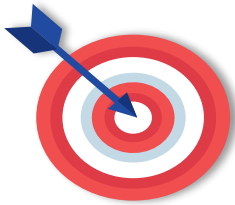

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 สารในชีวิตประจำวัน

การตรวจสอบความบริสุทธิ์ ของสารในชีวิตประจำวัน

จุดประสงค์การเรียนรู้

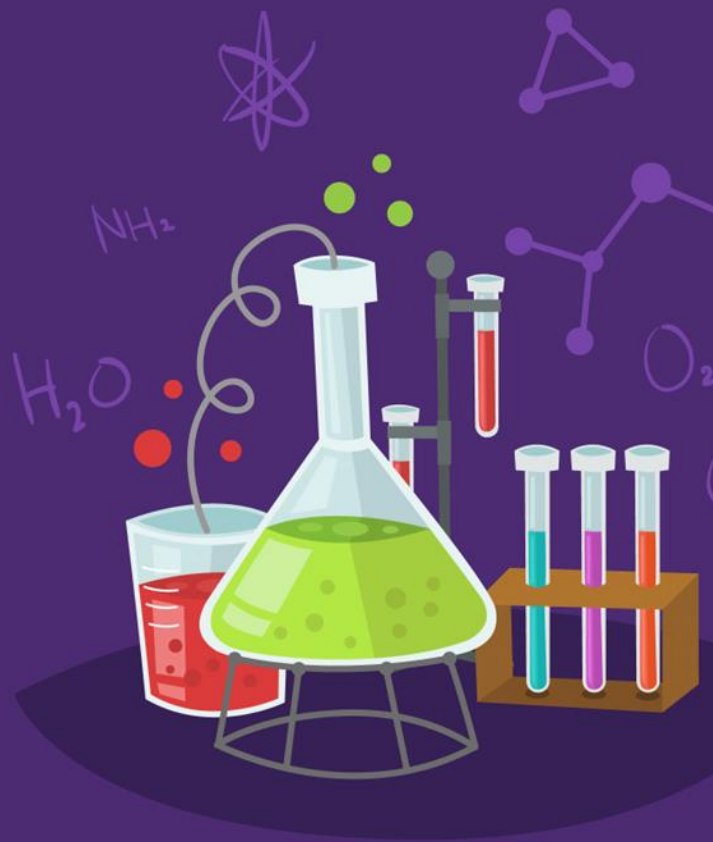
อธิบายวิธีการตรวจสอบความบริสุทธิ์ของสาร
โดยนำความรู้เรื่อง จุดเดือด จุดหลอมเหลว
และความหนาแน่นของสารมาใช้ประโยชน์

กิจกรรมที่ 1

การตรวจสอบความบริสุทธิ์
ของสารในชีวิตประจำวัน
ทำได้อย่างไร

ใบกิจกรรมที่ 1

การตรวจสอบความบริสุทธิ์ ของสารในชีวิตประจำวัน ทำได้อย่างไร

ใบกิจกรรมที่ 1

การตรวจสอบความบริสุทธิ์ของสารในชีวิตประจำวันทำได้อย่างไร

จุดประสงค์

ออกแบบวิธีการตรวจสอบความบริสุทธิ์ของสารในชีวิตประจำวัน โดยนำความรู้เรื่องสมบัติของสารบริสุทธิ์และสารผสมมาใช้ประโยชน์

วัสดุและอุปกรณ์

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. อ่านสถานการณ์ที่กำหนดให้
2. สังเกตและออกแบบวิธีการตรวจสอบความบริสุทธิ์ของสาร และบันทึกผลลงในใบงานที่ 1
3. นำเสนอผลการทำกิจกรรมในรูปแบบที่น่าสนใจ

สถานการณ์ที่ 1

หากนักเรียนได้รับตัวอย่างซึ่งมีลักษณะเป็นลูกบาศก์ขนาด $1 \times 1 \times 1$ เซนติเมตร นักเรียนจะใช้ความรู้เรื่องสมบัติของสารบริสุทธิ์และสามารถออกแบบวิธีการตรวจสอบอย่างง่ายว่าน่าจะเป็นทองคำบริสุทธิ์หรือเป็นทองคำที่มีโลหะชนิดอื่นผสมโดยใช้วิธีใด เพราะเหตุใด และขั้นตอนการตรวจสอบและวิธีวิเคราะห์ผลการตรวจสอบทำได้อย่างไร

สถานการณ์ที่ 2

หากนักเรียนได้รับน้ำตัวอย่างซึ่งมีลักษณะใส ไม่มีสี ไม่มีกลิ่น ปริมาตร 100 ลูกบาศก์เซนติเมตร นักเรียนจะใช้ความรู้เรื่องสมบัติของสารบริสุทธิ์และสามารถตรวจสอบว่าตัวอย่างนี้เป็นน้ำบริสุทธิ์หรือเป็นน้ำที่มีสิ่งเจือปนโดยวิธีใด เพราะเหตุใด และขั้นตอนการตรวจสอบและวิธีวิเคราะห์ผลการตรวจสอบทำได้อย่างไร

ใบงานที่ 1

การตรวจสอบความบริสุทธิ์
ของสารในชีวิตประจำวัน
ทำได้อย่างไร

คำถามก่อนเริ่มกิจกรรม

กิจกรรมนี้เกี่ยวกับเรื่องอะไร

กิจกรรมนี้มีจุดประสงค์อะไร

วิธีการดำเนินกิจกรรมโดยสรุปเป็นอย่างไร

A cartoon illustration of a young boy with brown hair, wearing an orange shirt, looking confused with two question marks above his head. He is holding a white piece of paper.

คำถามก่อนเริ่มกิจกรรม

กิจกรรมนี้เกี่ยวกับเรื่องอะไร

กิจกรรมนี้เกี่ยวกับเรื่องอะไร

การตรวจสอบความบริสุทธิ์
ของสารในชีวิตประจำวัน

คำถามก่อนเริ่มกิจกรรม

กิจกรรมนี้มีจุดประสงค์อะไร

กิจกรรมนี้มีจุดประสงค์อะไร

ออกแบบวิธีการตรวจสอบความบริสุทธิ์
ของสารในชีวิตประจำวัน โดยนำความรู้
เรื่อง สมบัติของสารบริสุทธิ์และ
สารผสมมาใช้ประโยชน์

คำถามก่อนเริ่มกิจกรรม

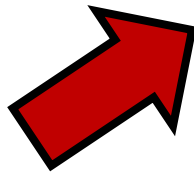
วิธีการดำเนินกิจกรรมโดยสรุปเป็นอย่างไร

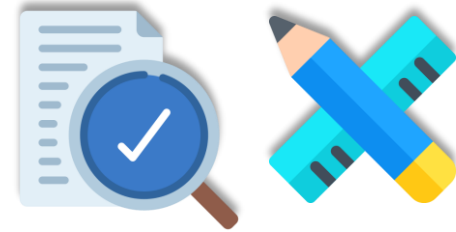
วิธีการดำเนินงานกิจกรรม

1. อ่านสถานการณ์
ที่กำหนดให้

2. สืบค้นและออกแบบวิธีการตรวจสอบ
ความบริสุทธิ์ของสาร และบันทึกผล

3. นำเสนอผลการทำกิจกรรม

สถานการณ์

สถานการณ์ที่ 1

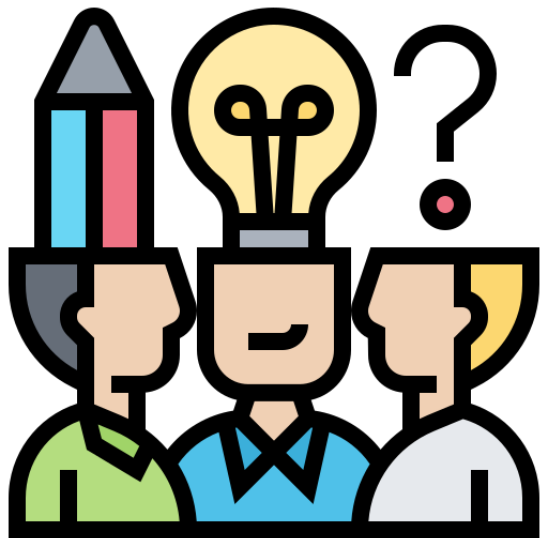

หากนักเรียนได้รับของขวัญอย่าง **ซึ่งมีลักษณะเป็นลูกบาศก์**
ขนาด $1 \times 1 \times 1$ เซนติเมตร

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้และใบงานได้ที่ www.dltv.ac.th

สถานการณ์ที่ 1

นักเรียนจะใช้ความรู้ เรื่อง

สมบัติของสารบริสุทธิ์และสารผสม

มาออกแบบวิธีการตรวจสอบทองคำ

ตัวอย่าง ว่าเป็นทองคำบริสุทธิ์หรือเป็น

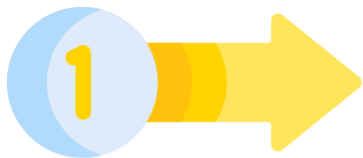
ทองคำที่มีโลหะชนิดอื่นผสม

โดยใช้วิธีใดเพราะเหตุใด

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้และใบงานได้ที่ www.dltv.ac.th

สถานการณ์ที่ 1

และขั้นตอนการตรวจสอบและ
วิธีวิเคราะห์ผลการตรวจสอบ
ทำได้อย่างไร

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้และใบงานได้ที่ www.dltv.ac.th

สถานการณ์ที่ 2

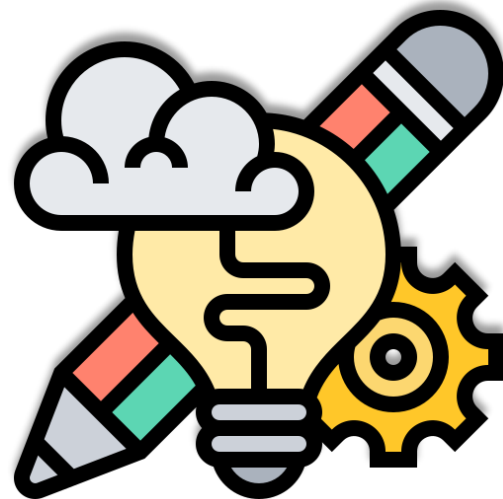
หากนักเรียนได้รับน้ำดื่มอย่างซึ่งมีลักษณะใส ไม่มีสี
ไม่มีกลิ่น ปริมาตร 100 ลูกบาศก์เซนติเมตร

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้และใบงานได้ที่ www.dltv.ac.th

สถานการณ์ที่ 2

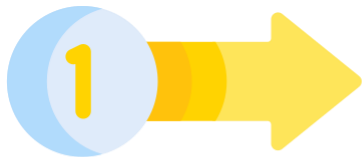
นักเรียนจะใช้ความรู้ เรื่อง
สมบัติของสารบริสุทธิ์และสารผสม
มาตรวจสอบน้ำตัวอย่างว่าเป็น
น้ำบริสุทธิ์หรือเป็นน้ำที่มีสิ่งเจือปน
โดยใช้วิธีใดเพราะเหตุใด

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้และใบงานได้ที่ www.dltv.ac.th

สถานการณ์ที่ 2

และขั้นตอนการตรวจสอบและ
วิธีวิเคราะห์ผลการตรวจสอบ
ทำได้อย่างไร

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้และใบงานได้ที่ www.dltv.ac.th

ผลการทำกิจกรรม

ผลการทำกิจกรรม

คำชี้แจง

ให้นักเรียนบันทึกข้อมูลที่ได้จากการออกแบบเกี่ยวกับการตรวจสอบความบริสุทธิ์ของสาร โดยนำความรู้เรื่องสมบัติของสารบริสุทธิ์และสารผสมมาใช้ประโยชน์

บันทึกผลการทำกิจกรรม

สถานการณ์ที่ 1

วิธีที่ใช้ในการตรวจสอบความบริสุทธิ์ของสาร

ผลการทำกิจกรรม

เหตุผลที่เลือกใช้วิธีนี้ในการตรวจสอบ

ขั้นตอนการตรวจสอบ

ผลการทำกิจกรรม

วิธีวิเคราะห์ผลการตรวจสอบ

สถานการณ์ที่ 2

วิธีที่ใช้ในการตรวจสอบความบริสุทธิ์ของสาร

ผลการทำกิจกรรม

เหตุผลที่เลือกใช้วิธีนี้ในการตรวจสอบ

ขั้นตอนการตรวจสอบ

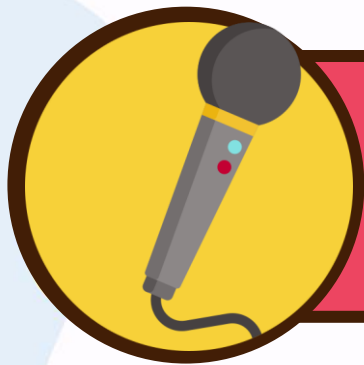

นำเสนอ ผลการทำกิจกรรม

Keep or Give The Box?

คำถาม : ตัวอย่าง

อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับวัดอุณหภูมิ มีชื่อเรียกว่าอะไร

บีกเกอร์

กระบอกตวง

เทอร์มอมิเตอร์

คำถาม : ตัวอย่าง

อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับวัดอุณหภูมิ มีชื่อเรียกว่าอะไร

เทอร์โมมิเตอร์

Keep or Give ???

+10

คำถามข้อที่ 1

จุดเดือดของสารบริสุทธิ์เป็นอย่างไร

คงที่

ไม่คงที่

ไม่มีข้อถูก

คำถามข้อที่ 1

จุดเดือดของสารบริสุทธิ์เป็นอย่างไร

คงที่

Keep or Give ???

+ 100

คำถามข้อที่ 2

จุดเดือดของสารผสมเป็นอย่างไร

คงที่

ไม่คงที่

ไม่มีข้อถูก

คำถามข้อที่ 2

จุดเดือดของสารผสมเป็นอย่างไร

ไม่คงที่

Keep or Give ???

-10

คำถามข้อที่ 3

ข้อใดต่อไปนี้เป็นสารผสม

น้ำกลั่น

เหล็ก

น้ำเกลือ

คำถามข้อที่ 3

ข้อใดต่อไปนี้เป็นสารผสม

น้ำเกลือ

Keep or Give ???

-50

คำถามข้อที่ 4

ข้อใดต่อไปนี้เป็นสารบริสุทธิ์

น้ำเชื่อม

แฉฟทาไลน์

พริกเกลือ

คำถามข้อที่ 4

ข้อใดต่อไปนี้เป็นสารบริสุทธิ์

แฉฟทาลีน

Keep or Give ???

+200

คำถามข้อที่ 5

สาร	เวลา (นาที)								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
A	44	55	64	76	89	100	100	100	100
B	49	60	75	86	88	91	93	102	110

จากตารางสารใด
เป็นสารบริสุทธิ์

สาร A

สาร B

ทั้งสาร A และ B

คำถามข้อที่ 5

สาร	เวลา (นาที)								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
A	44	55	64	76	89	100	100	100	100
B	49	60	75	86	88	91	93	102	110

จากตารางสารใด
เป็นสารบริสุทธิ์

สาร A

Keep or Give ???

+3000

คำถามข้อที่ 6

ต้องการหาค่าความหนาแน่นของวัตถุชนิดหนึ่ง ที่มีรูปทรง
ไม่เป็นเรขาคณิต ควรเลือกใช้อุปกรณ์ใดหาปริมาตรของวัตถุ

กระบอกตวง

ตาชั่ง

ถ้วยยูริกา

คำถามข้อที่ 6

ต้องการหาค่าความหนาแน่นของวัตถุชนิดหนึ่ง ที่มีรูปทรง
ไม่เป็นเรขาคณิต ควรเลือกใช้อุปกรณ์ใดหาปริมาตรของวัตถุ

ถ้วยยูริกา

Keep or Give ???

-100

คำถามข้อที่ 7

จุดหลอมเหลวของสารบริสุทธิ์เป็นอย่างไร

คงที่

ไม่คงที่

ไม่มีข้อถูก

คำถามข้อที่ 7

จุดหลอมเหลวของสารบริสุทธิ์เป็นอย่างไร

คงที่

Keep or Give ???

+350

คำถามข้อที่ 8

ทองแดงมีมวล 200 g ปริมาตร 10 cm^3

ทองแดงมีความหนาแน่นเท่าใด

2000 g/ cm^3

200 g/ cm^3

20 g/ cm^3

คำถามข้อที่ 8

ทองแดงมีมวล 200 g ปริมาตร 10 cm^3

ทองแดงมีความหนาแน่นเท่าใด

20 g/ cm^3

Keep or Give ???

+500

คำถามข้อที่ 9

จุดหลอมเหลวของสารผสมเป็นอย่างไร

คงที่

ไม่คงที่

ไม่มีข้อถูก

คำถามข้อที่ 9

จุดหลอมเหลวของสารผสมเป็นอย่างไร

ไม่คงที่

Keep or Give ???

-250

คำถามข้อที่ 10

ความหนาแน่นของสารบริสุทธิ์เป็นอย่างไร

คงที่

ไม่คงที่

ไม่มีข้อถูก

คำถามข้อที่ 10

ความหนาแน่นของสารบริสุทธิ์เป็นอย่างไร

คงที่

Keep or Give ???

+700

สรุปบทเรียน

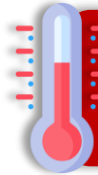

สรุปบทเรียน

ความบริสุทธิ์ของสารตรวจสอบได้จาก

การหาจุดเดือด

การหาจุดหลอมเหลว

การหาความหนาแน่น

สรุปบทเรียน

สารบริสุทธิ์

จุดเดือด

จุดหลอมเหลว

ความหนาแน่น

คงที่

สรุปบทเรียน

สารผสม

จุดเดือด

จุดหลอมเหลว

ความหนาแน่น

ไม่คงที่

สรุปบทเรียน

ตัวอย่าง การนำความรู้ เรื่อง สมบัติของสารบริสุทธิ์และสารผสมไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันเพิ่มเติม เช่น

ในอุตสาหกรรมการผลิตยา มีการวิเคราะห์จุดหลอมเหลวของสาร เพื่อตรวจสอบความบริสุทธิ์ของสารตั้งต้นที่นำมาผลิตยา

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

การจำแนกและองค์ประกอบ
ของสารบริสุทธิ์ (1)

รายวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ว21101
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สิ่งที่ต้องเตรียม

1. ใบกิจกรรมที่ 1 สารบริสุทธิ์
มีองค์ประกอบอะไรบ้าง
2. ใบงานที่ 1 สารบริสุทธิ์
มีองค์ประกอบอะไรบ้าง

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้และใบงานได้ที่

www.dltv.ac.th

